

ALMANYA BİLGİ NOTU

EKİM 2022

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

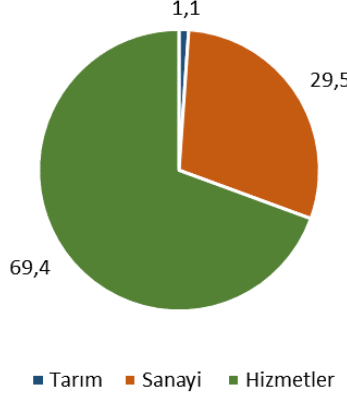
GÖSTERGE	DEĞER	2020	2021	2022
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	3.843	4.226	4.257
Büyüme	%	-4,6	2,8	2,1
Nüfus	Milyon Kişi	83,2	83,2	83,3
Kişi Başı Gelir	USD	46.216	50.795	51.104
Enflasyon	%	-0,7	5,7	4,7
İşsizlik Oranı	%	3,8	3,5	3,2
Cari Denge / GSYH	%	7,1	7,4	5,9
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-4,3	-3,7	-3,3
İhracat	Milyar USD	1.379,9	1.626,4	1.643,2
İthalat	Milyar USD	1.172,9	1.421,2	1.532,4

Kaynak: IMF Küresel Ekonomik Görünüm Nisan 2022, Trademap

1. GENEL GÖRÜNÜM

Sektörlerin GSYH Payları (%)

Kaynak: Almanya İstatistik Ofisi, 2. çeyrek 2022 (yıllıklandırılmış)

1871 yılında Otto von Bismarck tarafından Germen dilleri konuşan derebeylik, psikoposluk ve dükaların birleşmesiyle Almanya İmparatorluğu oluşmuştur. Birinci Dünya Savaşını kaybeden İmparatorluk savaş sonrası dağılırken takip eden yıllarda baş gösteren ekonomik bunalım, yüksek işsizlik, siyasi çıkmazlar Weimer Cumhuriyeti olarak da bilenen Almanya'da Hitler rejiminin başa geçmesinde etkili olmuştur. 1933'ten sonra Hitler Almanya'sını terk eden akademisyen, sanatçı ve mühendisler Türkiye'ye davet edilmiş, bu aydınlar ülkemizde üniversitelerin yeniden örgütlenmesi, sanayi tesisleri ve şirketlerin kurulmasında değerli katkılarda bulunmuşlardır.

Üçüncü İmparatorluk (Reich) olarak da bilinen Hitler rejiminin İkinci Dünya Savaşı'nı kaybetmesiyle ülke önce dört parçaya bölünmüş, ABD, Birleşik Krallık ve Fransa'nın işgal ettiği topraklar Batı Almanya'yı, Sovyetler Birliği'nin işgal ettiği topraklar ise Doğu Almanya'yı oluşturmuştur. Batı ve Doğu Almanya soğuk savaşın en sıcak yaşandığı topraklar olurken 1989 yılında Berlin Duvarı'nın yıkılması da soğuk savaşın bitişi olarak kabul edilir.

Batı Almanya, Wirtschafswunder (ekonomik mucize) olarak da bilinen ekonomik kalkınma ile yıkık bir ekonomiden sanayisi güçlü bir ekonomiye evrilmiştir. Bu kalkınmada, işgücünün hak ettiği ücretlerin altında çalışarak yatırımları teşvik etmesi, Marshall yardımları sayesinde ülkeye giren sıcak sermaye girmesi ve hükümet tarafından yapılan vergi reformu ile düşük gelirli için %85 olan gelir vergisi oranını %18'e kadar düşürülmesi etkili olmuştur. 1950 ile 1960 arasında Alman sanayisinin reel anlamda %185 büyümesi, ülkede yüksek nüfus artışına rağmen eksik istihdam yaratmış, diğer ülkelerden Almanya'ya göçler başlamıştır. 1960 yılında Türkiye ve Federal Almanya arasında imzalanan göç anlaşmasıyla Türkiye'den Almanya'ya çok sayıda vatandaşımız çalışmak için göç etmiştir. 2021 yıl sonu resmi verilerine göre, 1,5 milyon civarında Türk vatandaşı bulunmaktadır. Türk asıllı vatandaşlar ile birlikte Almanya'da 2,5 milyondan fazla vatandaşımızın yaşadığı tahmin edilmektedir.

ALMANYA BİLGİ NOTU

Doğu Almanya ise diğer sosyalist ülkelere göre refah düzeyi yüksek olmasına karşın Batı Avrupa ülkelerine göre düşük standarttaydı. Bu durum, doğudan batıya göçleri artırırken göçleri engellemek amacıyla Berlin Duvarı dahil birçok önlem alınmıştır. Doğu Almanya'da yaşayan nüfus en az batıdakiler kadar yetenekli ve eğitilmiş olsa da sosyalizmin rekabetçilik yaratamamasından ötürü teknolojik yenilikler konusunda eksik kalmıştır.

1990 sonrası birleşerek ortak para birimi (mark) kullanmaya başlanması doğuda rekabetçiliği düşük şirketlerin zararına olmuştur. Doğuda şirketlerin işgücü maliyetlerinin de artmasıyla işsizlik tırmanmıştır. Doğu ve Batı arasındaki birleşme sancılarına rağmen eyaletlere ayrılmış ülkede her eyaletin kendi ürettiği malları önceliklendirmesi hem doğudan batıya göçü sınırlamış hem de doğuda yüksek teknoloji imalatı desteklemiştir. Buna rağmen, doğudaki firmalar yüksek borçlulukla karşı karşıya kalmıştır.

1990 ile 2000 yılları arasında Almanya ekonomisi yavaşlama trendine girmiştir. 1999 yılında markı bırakarak avro kullanılmaya başlanırken ülkede üretkenlik artışı maaş artışından fazla olmuş, oluşan sermaye de ekonominin toparlanmasında etkili olmuştur.

Almanya'da tarımla uğraşan insanların zamanla kentlere göçmesiyle büyük tarım arazileri oluşmuştur. Buğday, arpa, patates ve şeker pancarı en fazla ekim yapılan ürünler olarak öne çıkarken kuşkonmaz, çilek ve kiraz en çok üretilen meyvelerdir. Almanya'da tarımsal arazilerin %47'si yenilenebilir enerji üretimi için kullanılmaktadır.

Linyit ve bitümlü kömür ülkede çıkarılan madenlerdendir. 2016 yılında 170 milyon ton civarında olan linyit çıkarımı 2019 yılında 100 milyon tona kadar gerilemiştir. Linyit kömürü çoğunlukla elektrik üretiminde kullanılmaktadır. Ukrayna Rusya savaşı sonrası Bitümlü kömür Ruhr bölgesinde yoğunlukla bulunmaktadır. Alüminyum, kaya petrolü, potas ülkede çıkarılan diğer önemli madenlerdir.

Elektrik üretiminin %46'sını yenilenebilir enerjiden üreten Almanya'da 2050 yılına kadar bu oranın %90 seviyelerine çıkarılması hedeflenmektedir. Elektrik üretiminin pik yaptığı zamanlarda üretilen elektriğin stoklanması hedefler doğrultusunda önem taşımaktadır. Almanya'da önümüzdeki dönemde sabit piller, elektrikli araç bataryaları, lityum iyon piller sektörlerinin daha da önem kazanacağı öngörülmektedir. 2011 yılında Federal hükümetin en çok önem verdiği sektörlerden biri İleri Mühendislik sektörüdür. Tam otomasyonu amaçlayan sektörde robotik, otomasyon, makine görüşü yazılımlar, yapay zeka öne çıkan alt sektörlerdir.

Çelik sektöründe dünyanın önemli üreticilerinden biri olan ülkede makine üretimi, otomotiv, elektrik mühendisliği imalatları ve kimyasallar sektörleri öne çıkmaktadır. Sanayinin Haziran 2022 itibarıyla Almanya'da sanayinin payı %29,5 seviyesindedir.

BÜYÜME:

1995 ile 2001 yılları arasında yılda ortalama %1,8 büyüyen 2002 ile 2003 yıllarında daralan Almanya ekonomisi 2008 Küresel Finansal Krizi'nin etkisiyle 2009 yılında %5,7 daralana kadar ılımlı da olsa büyüme göstermiştir.

2010 ile 2019 yılları arasında yılda ortalama %2 büyüyen ekonomi Avro Krizi'ne rağmen büyümeyi sürdürmüştür.

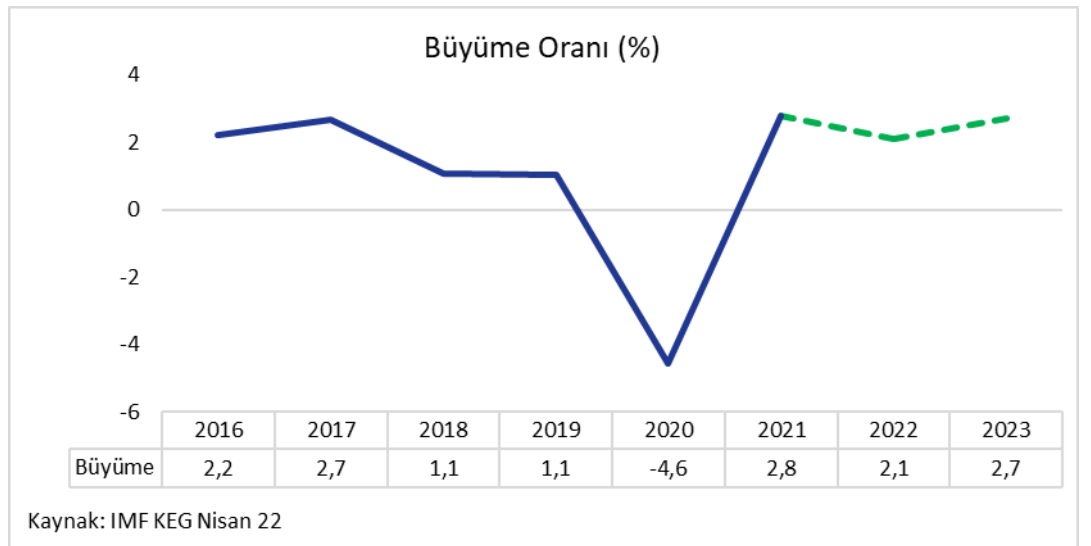
2020 yılında tedarik zincirindeki aksaklıklar imalat sanayinin %10,4, sanayinin ise yıl genelinde %9,4 daralmasına neden oldu. Hizmet sektöründe daralma ise %6,3 seviyesinde gerçekleşirken inşaat sektörü %1,4 büyüdü.

Dünyanın 4. büyük ekonomisi olan Almanya 10 yıllık aralıksız büyüme döneminin ardından 2020 yılında Covid-19 nedeniyle %4,6 küçülmüştür.

Bu yılda küresel tedarik zincirlerindeki aksaklıklar Almanya imalat sanayinin %10,4, sabit sermaye yatırımlarının ise %3,5 küçülmesine yol açmıştır. İşgücü piyasasına yönelik kısa çalışma düzenlemesinin getirilmesi sayesinde, üretim keskin bir biçimde daralırken, istihdam yalnızca %1,1 azalmıştır.

Kriz yılında hane halkı tasarruf oranı %11'den %16,3'e yükselmiştir. Bu durum, tedbirlerin gevşetildiği takip eden dönemde ekonomik hızlanmanın ana kaynaklarından birini oluşturmaktadır. Almanya ekonomisi 2021'de %2,8 büyümüştür.

2022 yılının ilk iki çeyreğinde sırasıyla %0,8 ve %0,1 büyüyen Alman ekonomisinin 2022 yılında %2,1 genişleyeceği tahmin edilmektedir.

2. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yanlar:

Almanya dünyada en fazla AR-GE harcaması yapan ülkeler arasında yer almaktadır. Ülkede AR-GE harcamasına ayrılan tutar GSYH'nin %3'üne tekabül etmektedir.

Hem kamu hem de özel sektördeki yüksek tasarruf oranlarının, geçmiş dönemlerdeki verimli yerli yatırımların ve uzun vadeli sanayi stratejisinin bir yansıması olarak cari işlemler hesabı GSYH'nin %7'si kadar fazla vermektedir.

Almanya'da kamu maliyesi son derece disiplinli ve güçlü bir duruşa sahiptir. Bu durum, Covid-19 krizi sırasında da ekonomik tahribatla mücadele için geniş bir mali alan sağlamıştır.

Fırsatlar:

Almanya'nın Güney ve Doğusundaki ülkelerde daha rekabetçi iş gücü koşullarında Alman üretim kalite standartlarının korunarak üretim gerçekleştirilmesi, çok uluslu Alman şirketler için tedarik zincirinde arz güvenliği sağlamaktadır.

Federal hükümet, Almanya'nın dijital dönüşümünü hızlandırmak ve iklimle ilgili altyapı projelerine destek vermek amacıyla, 2021'den 2024'e kadar kamu sektörü yatırımlarını önemli ölçüde arttırmayı planlamaktadır. Böylece, dijital dönüşüm ve yeşil dönüşüm alanlarında çalışan şirketler ve girişimciler için önemli fırsatlar oluşmaktadır.

Zayıf Yanlar:

Almanya ekonomisi büyümek için ihracata ve imalat sektörlerine büyük oranda bağımlıdır ve bu durum ekonomiyi dış talepteki değişimlere ve küresel ekonomide genel gidişata karşı açık hale getirmektedir.

Tüketici harcamaları içinde büyük bir paya sahip olan düşük gelirli haneler için reel ücret artışlarında durağanlık gözlenmektedir. Bu durum ekonomide talep büyümesini sınırladığı gibi gelir eşitsizliğinin yaygınlaşmasına da sebep olmaktadır.

Olası Zorluklar:

Dünya ticaret hacmindeki zayıf büyüme, Almanya için diğer birçok gelişmiş ülkeye kıyasla daha büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

3. DIŞ TİCARET

Almanya hem mal ihracatında hem de hizmet ihracatında dünyada 3. sırada yer almaktadır. Dış ticaretin GSYH'ye oranı %88'dir. Bu açıdan ekonomi küresel ekonomi ile son derece entegre bir yapıdadır.

Avrupa Birliği (EU27) Almanya dış ticaretinin %51,6'sını oluşturmaktadır. Ülke dünya ihracatının %8'ini gerçekleştirmektedir. Son 20 yıllık dönemde, ilgili oran 2004 yılında %10 ile zirve yaptıktan sonra 2010-2020 dönemi boyunca yaklaşık %8 seviyesinde yatay seyir izlemiştir.

Aynı dönemde, diğer Batı Avrupa ülkelerinin küresel ticaretten aldığı pay kayda değer ölçüde gerilerken, Almanya'nın ticarete ulaştığı pozisyonu koruması bir başarı olarak değerlendirilebilir.

İhracatın son 5 yıllık ortalama büyüme hızı %1 olmuştur, bu rakam aynı dönem küresel ticaret büyüme hızının 1 puan altında kalmıştır. Dış ticaret uzun yıllardır fazla vermektedir ve son 20 yılda hiç ticaret açığı verilmemiştir.

2020 yılında 1 trilyon 379 milyar USD'lik ithalata karşılık 1 trilyon 172 milyar USD ihracat yapılmış ve 207 milyar USD dış ticaret fazlası verilmiştir.

Ülkenin en önemli ilk 5 ihracat pazarı ABD, Çin, Fransa, Hollanda ve Birleşik Krallık'tır. Bu ülkelere yapılan ihracat toplam ihracatın %36'sını oluşturmaktadır.

Makine, otomotiv, elektrikli cihazlar, eczacılık ürünleri ile ölçüm cihazları ve tıbbi ürünler en fazla ihracatı yapılan ilk 5 sektördür.

En fazla ithalat yapılan ülkeler sıralamasında Çin, Hollanda, ABD, Polonya ve Fransa ilk 5'tedir.

İthalat sektör sıralaması genel anlamda ihracat yapılan sektörlerle benzerdir lakin ülkenin enerji ithalatçısı konumu nedeniyle enerji ithalatta üst sıralarda yer almaktadır. Buna göre, makine, elektrikli cihazlar, otomotiv, enerji ve eczacılık ürünleri en fazla ithalatı yapılan ilk 5 sektördür.

2021'de mal ihracatının %18, ithalatının ise %21 artmıştır. 2021-2023 yıllarının pandemi sonrası ekonomik toparlanma dönemi olması nedeniyle ticaretin canlı seyretmesi, 2024 yılından sonra ise ihracat büyümesinin yatay bir trende girmesi beklenmektedir.

2021 yılında ihracat ve ithalat sırasıyla 1.626 ve 1.421 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Almanya'nın aynı dönemde dış ticaret fazlası 205 milyar USD seviyesinde olmuştur.

ALMANYA BİLGİ NOTU

Almanya Dış Ticareti (Milyar USD)

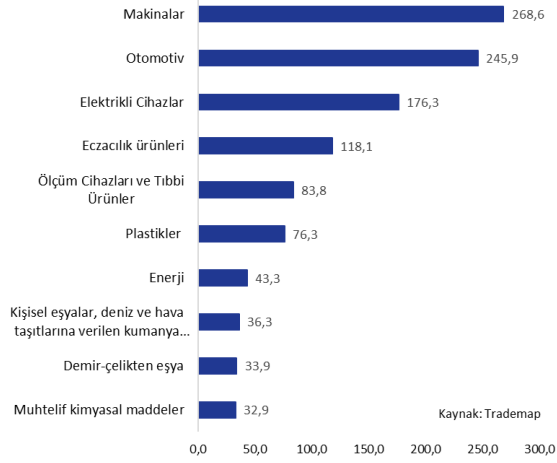
1800
1600
1400
1200
1000
800

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
İhracat	1.450,9	1.498,2	1.323,7	1.332,5	1.444,8	1.556,6	1.486,9	1.379,9	1.626,4	1.643,2
İthalat	1.187,3	1.214,9	1.053,4	1.056,7	1.164,6	1.286,0	1.236,2	1.172,9	1.421,2	1.532,4

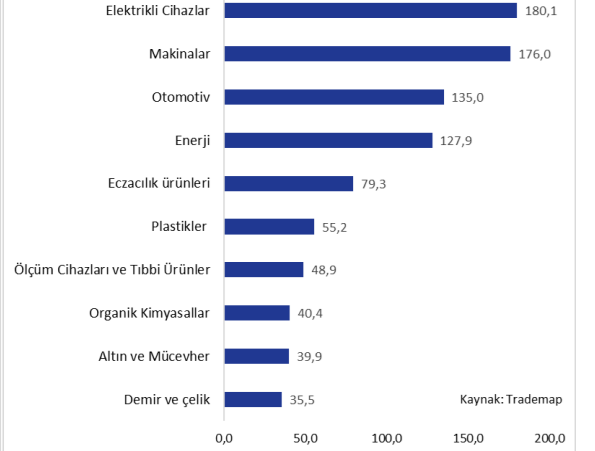
Kaynak: Trademap * Ağustos 2021 Temmuz 2022 dönemi

— İhracat — İthalat

Almanya İhracatı (2021, Milyar USD)

Almanya İthalatı (2021, Milyar USD)

4. TÜRKİYE İLE DIŞ TİCARET

Türkiye Almanya ile yaptığı ticarete son 19 yıldır net ithalatçı konumunda olmuştur. Almanya ülkemiz ihracatında 1., ithalatında ise 3. sırada yer almaktadır.

Türkiye'nin Almanya'nın ithalatından aldığı pay %1,5 seviyesinde olup, bu oranda son 20 yıldır kayda değer bir değişim görülmemiş, %1,3-%1,5 bandında bir seyir izlenmiştir.

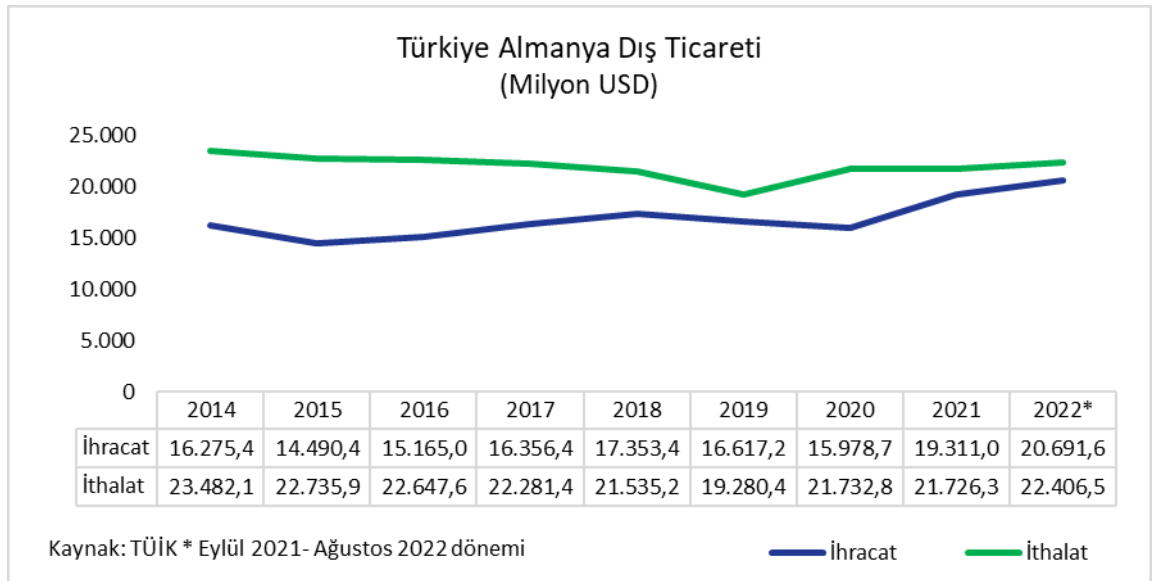
2021 yılında Almanya'ya ihracat %20,9 artarak 19,3 milyar USD'ye yükselirken, Almanya'dan ithalat %0,1 artarak 21,8 milyar USD'ye yükselmiş ve 2,4 milyar USD dış ticaret açığı verilmiştir.

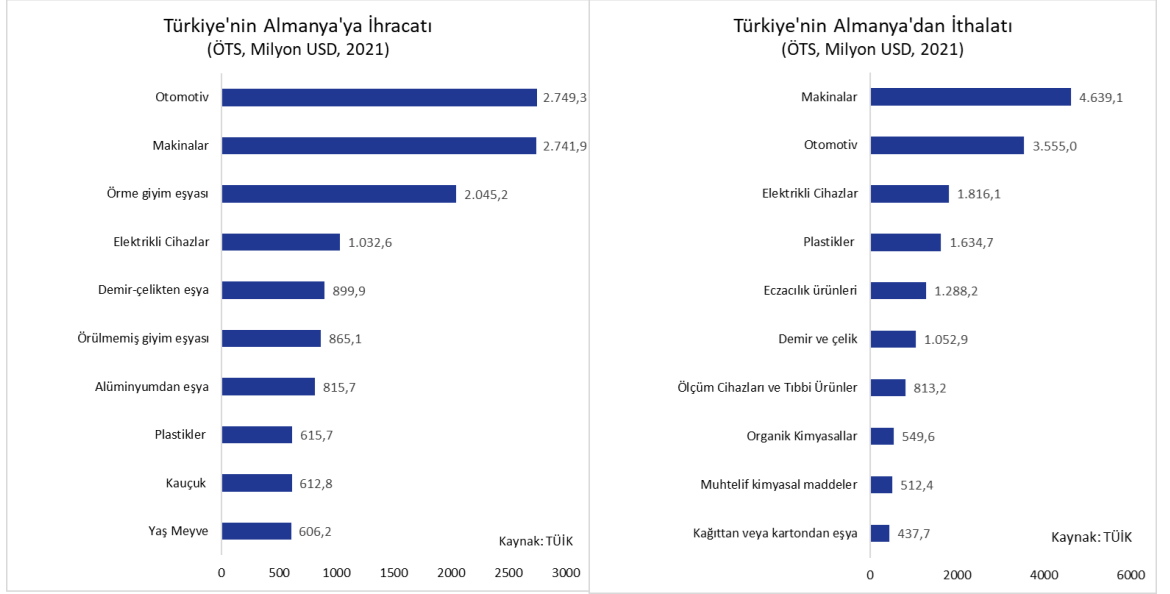
Almanya'ya verilen dış ticaret açığı bu dönemde önceki yıla göre %58 azalmıştır. Son 5 yıllık dönemde ülkeye yapılan ihracat yıllık ortalama %5,4 büyümüştür.

Türkiye'nin en fazla ihraç ettiği ürünler arasında otomotiv, makinalar, örme giyim eşyası, elektrikli cihazlar ve demir-çelikten eşya üst sıralarda yer almaktadır.

İthal edilen ürünlerde ise makinalar, otomotiv, elektrikli cihazlar, plastikler ve eczacılık ürünleri öne çıkmaktadır.

Eylül 2021 ile Ağustos 2022 arasındaki dönemde Türkiye'nin Almanya'ya ihracatı 20,7 milyar USD olurken Türkiye'nin Almanya'dan ithalatı 22,4 milyar USD olmuştur.

İhracat Potansiyeli

ITC verilerine göre Almanya'nın tüm dünyaya toplam 661,3 milyar USD tutarında daha fazla ihracat yapma potansiyeli hesaplanmaktadır. Bu tutar ihracat pazarlarına göre detaylandırıldığında; Çin, ABD ve Fransa ülkenin en fazla ihracat yapılma potansiyeli olan ilk 3 pazarı konumundayken, Türkiye ise 14,2 milyar USD'lik ekstra ihracat potansiyeli ile Almanya ihracatının artmasında en büyük potansiyele sahip 11. ülkedir. Benzer hesaplama Türkiye için yapıldığında ise, Almanya pazarı ülkemiz için 10,6 milyar USD daha fazla ihracat yapma potansiyeli barındırmakta olup, potansiyel pazarlar sıralamasında 1. ülke konumundadır. Bu rakam ülkeye yapılan 2021 ihracatının (15,9 milyar USD) %55 daha yükselme potansiyeli olduğuna işaret etmektedir.

Yatırımlar

Almanya'nın Yatırımları

2020 yıl sonu itibarıyla Almanya'nın Türkiye'de toplam 21,2 milyar USD doğrudan yatırımı bulunmaktadır (stok rakam). Bu tutar ülkemizdeki tüm uluslararası doğrudan yatırımların %10'una, Avrupalı yatırımların ise %14'üne tekabül etmektedir. Almanya'nın Türkiye yatırımları 2020 yılında zirve noktasına ulaşmıştır. 2021 yıl sonu itibarıyla 7 bin 817 Almanya sermayeli firma ülkemizde faaliyet göstermektedir. Bu rakam ülkemize yatırım yapmış 77 bin civarı yabancı sermayeli firmanın %10'una tekabül etmektedir.

Türkiye'nin Yatırımları

Türkiye'nin ise Almanya'da toplam 2,4 milyar USD'lik yatırımı bulunmakta olup, bu tutar ülkemizin tüm dünyadaki doğrudan yatırımlarının %6'sını oluşturmaktadır.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

     /deikiletisim | www.deik.org.tr